

ת"פ (ירושלים) 16360-05-22 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (ירושלים) 16360-05-22 - מדינת ישראל נ' פלונימחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 16360-05-22

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית המשפט המחוזי בירושלים

[19.11.2024]

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

באת-כוח המאשימה - עו"ד יעל איגרא (פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי)

בא-כוח הנאשם - עו"ד איתן און

גזר דין

על-פי הכרעת הדין מיום 20.6.2024, הנאשם, יליד *** (כבן 63) הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום

המתוקן בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) בחוק העונשין, התשל"ז-1977

(להלן - החוק).

הודאת הנאשם והרשעתו היו במסגרת הסדר טיעון שעליו הוסכם רק לאחר שמיעת חלק ניכר מעדי התביעה ואשר

כלל את תיקון כתב האישום, אך לא כלל הסכמה בעניין העונש.

הטיעונים לעונש נשמעו ביום 5.11.2024 לאחר הגשת תסקיר לעונש ותסקיר נפגע עבירה.

עובדות כתב האישום

2. הנאשם ואחיו, *** (להלן - המתלונן), גרים בבניין ברחוב ***. הנאשם גר בחלקו התחתון ואילו המתלונן בחלקו

העליון. בין השניים קיים סכסוך ממושך בעניין זכויות הבעלות במקרקעין הסמוכים אל המבנה.

3. בעקבות התקנת מצלמות ותאורה בחצר המבנה, בשטח שלגביו קיים הסכסוך, הגיעו בניו של המתלונן, *** ביום

30.4.2022 סמוך לשעה 12:00, והחלו לחתוך את גדר החצר, שלגביה ישנה מחלוקת. אל המקום הגיעו פארס

ומוחמד ושני הצדדים החלו להתקוטט ביניהם, לצעוק ולאיים זה על זה. המתלונן הגיע אל המקום ועמד סמוך לניצים

ולאחר מכן יצא הנאשם מביתו מצויד בקרש עבה שאורכו כ-80 ס"מ. הנאשם הטיח את הקרש בחוזקה במרכז ראשו

של המתלונן מתוך כוונה לגרום לו חבלה חמורה, וכתוצאה מכך נפל המתלונן מיד אל הקרקע.

לאחר שהמתלונן הצליח לעמוד על רגליו, אך עדיין היה מסוחרר מהמכה בראשו, דחף הנאשם את המתלונן מתוך כוונה להפילו אל הקרקע. המתלונן אמנם נפל על גבו ועל ראשו ואיבד את הכרתו לזמן קצר. כמו כן, כתוצאה ממעשי הנאשם, אך בנסיבות שלא הובהרו, נכרת החלק העליון של אצבע האמה בידו הימנית המתלונן, שנמצא במקום סמוך לאחר הגעת המשטרה.

4. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם למתלונן דימום תת עכבישי פרונט-טמפורלי דו צדדי והחלה להתפתח קונטזיה מוחית (דימום תוך מוחי) טמפורלית בחלק הימני. המתלונן אושפז למשך מספר ימים במחלקת טיפול נמרץ נוירוכירורגי. כמו כן וכמתואר, חלק מאצבע האמה בידו הימנית נקטע, כולל שבר חלקי של העצם וכן נגרמו לו פצעי שפשוף מדממים בראש, בגב ובכתף.

תסקיר שירות המבחן

5. על-פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם כבן 63, נשוי ואב לשלושה ילדים בני 23-30, גר באבו גוש. אמו נפטרה מדום לב לפני כארבעים שנה בביתו ובנוכחותו. אביו כבן 80 נישא בשנית, אך בת זוגו השנייה נפטרה לפני כשש-עשרה שנה. מאז נישואיו השניים בשנית נחלש הקשר בינו לבין ילדיו מאשתו הראשונה. לנאשם ארבעה אחים משני הוריו ולדבריו הקשר בינם קרוב ומשמעותי, למעט עם המתלונן. מנישואי האב השניים נולד בן, כבן 27, שאף הוא מעורב בסכסוך. הנאשם למד עד גיל 13 ולדבריו, אף אָקיו נשרו מהלימודים בגיל צעיר וסייעו בפרנסת המשפחה, שהתמודדה עם מצוקה כלכלית משמעותית. במהלך השנים עבד הנאשם בעבודות מזדמנות ועד מעצרו עבד במשך כעשור בחברת תקשורת לוויינים בעמק האלה. לדבריו, הוא סובל מסוכרת ובשל כך עליו למצוא תעסוקה התואמת את מגבלותיו. הוא ביטא חוסר ביטחון בנושא התעסוקה וכן אמר כי יש לו חובות בסכומים גבוהים, אך הוא עומד בפירעונם בסיוע ילדיו.

הנאשם תיאר יחס מרוחק מצד אביו לאחר נישואיו השניים ואף ביטא כעס כלפי בת-זוגו השנייה וכלפי בנו ממנה, אשר לטענת הנאשם, השפיעו על אביו וגרמו לצמצום הקשר עמו. לדבריו, האב לא העניק לילדיו מנישואיו הראשונים רכוש ונדל"ן, אלא רק לבנו מנישואיו השניים ולכן הוא ואחיו נאלצו לנקוט נגד האב הליכים משפטיים, שאף זכו בהם.

6. הנאשם שלל שימוש בחומרים ממכרים (אלכוהול או סמים) והוא נעדר הרשעות קודמות. בעקבות המלצת שירות המבחן, הוא שוחרר למעצר בית מרוחק, תוך הרחקתו מהמתלונן. במסגרת צו פיקוח מעצרים הוא שולב בקבוצה לעצורי בית והגיע אל רוב המפגשים. בשיחות עמו התרכז במחיר הנלווה למעצרו ובהצגת תפקודו החיובי, תוך הרחקת עצמו מהמעשים שבהם הואשם ושליטת דפוסי התנהגות אלימים. לדבריו, ההשתלבות בקבוצה הייתה חיובית.

בעניין העבירה ציין הנאשם את יחסיו המתוחים עם המתלונן על רקע הסכסוך עמו, שהוביל גם לסכסוך בין ילדיהם. תיאר פחד בשל תחושתו כי ילדיו נתונים לסכנת פגיעה והסביר כי התנהלותו נבעה מאובדן שליטה רגעי ומתוך רצון למנוע התנגשות בין הילדים. לדבריו, מעורבותו בעבירה חריגה להתנהלותו בדרך כלל והוא ביטא דאגה לאחיו, המתלונן, ורצון לפייסו ולהביע בפניו את צערו העמוק על הפגיעה. בעקבות האירוע הוא עבר טלטלה רגשית, שילם מחיר אישי משמעותי וגרם צער למשפחתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה לצמצם את חומרת מעשיו וכן כי בהסברו כי פעל כדי להגן על משפחתו, הוא משליך חלק מהאחריות על המתלונן וילדיו.

לצד זה צוין, כי הנאשם הביע עוגמת נפש, צער וחרטה על האופן שבו נהג, אך בעיקר התמקד בהשלכות העבירה עליו ועל חייו. כמו כן הביע נכונות להשתלב בקבוצה טיפולית מטעם שירות המבחן.

7. כגורמי סיכון להישנות עבירות צוינו קשיי הנאשם בוויסות דחפים במצבי דחק, קושי בהצבת גבולות פנימיים והיותו עלול לפעול באופן תוקפני, תוך קושי בוויסות תגובותיו וריסון. כן צוינה נטייתו הניכרת לתפיסת קיפוח וקורבנות וקושי בהכרה באחריות מלאה, תוך השלכתה על המתלונן ובניו. כגורמי סיכוי לשיקום צוינו כוחותיו החיוביים, המתבטאים במחויבות למשפחתו, הכרת אחריותו לתפקידיו כבן זוג, כאב וכמפרנס, ואורח חייו היציב והתקין בדרך כלל. כמו כן, ההליך המשפטי ואף בני משפחת הנאשם משמשים עבורו גורם מרתיע מפני עבירה על החוק וכן צוינה נכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן.

נוכח כלל השיקולים, הערכת שירות המבחן היא כי ישנה רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות אלימות מצד הנאשם ואם יישנו, חומרתן תהיה נמוכה. הומלץ להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה וחצי, שבמהלכה ישולב במסגרת טיפולית ולהשית עליו מאסר בעבודות שירות וענישה מותנית וכן לחייבו בתשלום פיצוי למתלונן.

תסקיר נפגע העבירה (המתלונן)

8. המתלונן כבן 64, נשוי ואב לשלושה ילדים, שני בנים נשואים ובת. סיים שמונה שנות לימוד ולאחר מכן עבד בעבודות אחזקה. בשנים האחרונות עבד בבית מלון, אך על רקע התקפי לב והכרתו כבעל נכות בשיעור 100%, אינו עובד ומקבל קצבת נכות כללית.

המתלונן תיאר סכסוך ממושך בין אביו לבין הנאשם שגרר הליכים משפטיים, שבסופם הנאשם זכה בביתו. יחסי המתלונן עם אָחִיו תְּקִינִים והם אף הופתעו מהאלימות שהנאשם נקט כלפיו.

9. המתלונן תיאר התנהלות מתגרה מצד הנאשם כלפיו וכלפי בני משפחתו ויחסים מתוחים ורוויי קונפליקטים, אך הוא לא העריך כי הנאשם עלול לפגוע בו פיזית באופן אלים וקשה. ביום האירוע התפתחה קטטה בין בניו לבין בניו של הנאשם, לאחר שבניו של הנאשם התקינו מצלמות בחצר המשותפת, שלגביה יש סכסוך ביניהם. המתלונן יצא מביתו כדי להפריד בין הנצים, אך הנאשם פגע בו באופן פתאומי. הוא חווה סחרחורת, בהלה והלם מוחלט ולאחר שעמד על רגליו, שוב דחף אותו הנאשם ואז איבד את הכרתו. המתלונן תיאר כאב, זעזוע וטלטלה כשראה שחלק מאצבעו נכרת. בתסקיר נאמר כי ניכר שאף בחלוף הזמן, המתלונן מתקשה להכיל את האלימות ואת האכזריות מצד הנאשם כלפיו ואת השלכותיה ההרסניות של הפגיעה ובייחוד הפגיעה בראשו.

10. מהמסמכים הרפואיים עולה כי המתלונן הופנה למיון, נגרם לו דימום פנימי בראשו והוא אושפז במשך כשבועיים במחלקת טיפול נמרץ נוירוכירורגי לצורך טיפול והשגחה. מאז הוא סובל מכאבי ראש כרוניים, אך השפעת הטיפול התרופתי מוגבלת וכי ישנה אפשרות שהכאב ימשך לאורך זמן. המתלונן תיאר את הכאבים העזים שמהם הוא סובל ואת היזקקותו למשככי כאבים באופן קבוע. ניכר כי הוא חווה חרדות וחששות מההשלכות הנובעות מהפגיעה בראשו וכן כי הוא מתמודד עם קשים נפשיים ורגשיים המתבטאים בחרדה ודכדוך. קטיעת חלק מהאצבע מקשה עליו ואף מעוררת תזכורת קבועה לאירוע ותחושת בושה. לדברי המתלונן, מאז האירוע הוא סובל גם מהתקפי זעם ומקשיים נוספים המבטאים חוסר אונים ותסמיני פוסט-טראומה שהתפתחה. נזק נוסף המערער את דימויו נובע מהיפוך תפקידים ביחסיו עם ילדיו, לאחר שנזקק להגנתם.

אחד הנזקים המשמעותיים שהמתלונן חווה הוא תחושת הבגידה הקשה שהוא חש בשל העובדה שהפוגע הוא אחיו. ניכר כי חרף המתחושות שהייתה בינו לבין הנאשם, הדברים לא הגיעו לכדי פגיעה פיזית קשה. נזק נוסף שנגרם למתלונן נעוץ באובדן תחושת הביטחון ובכך שעתה הוא חש תחושת איום קבועה, בעיקר בשל זהות הפוגע, העובדה שהפגיעה הייתה בראשו ובשל כך שנגרמה סמוך לביתו, שאמור לשמש מקום מוגן. כן צוין כי תחושת הפגיעה והחששות מתעצמים מאחר שעד עתה לא הייתה 'סולחה' ובשל ההליך המשפטי נגד הנאשם. נראה כי המתלונן חושש כי היעדר הסולחה וההליך המשפטי עלולים להניע את הנאשם ואת בני משפחתו לנקמה כלפי המתלונן ובני משפחתו. בתסקיר הודגש כי ניכר כי כל אלו טורדים את מנוחת המתלונן, אשר חושש מפני הסלמה נוספת בין שתי המשפחות וכי בשל כך הוא אף ממעט לצאת מביתו. לצד זה, המתלונן גם ביטא חששות הנובעים מקשיי פרנסה ומהאפשרות שהפגיעה בראשו תחמיר בעתיד את מצבו.

המתלונן הוסיף כי הומלץ לו לפנות לטיפול נפשי, אך לתחושתו, הוא אינו פנוי לכך פיזית ורגשית. בהקשר זה צוין כי למתלונן אין רקע נפשי.

11. בסיכום התסקיר צוין בין השאר, כי לאורך השנים ניהל המתלונן אורח חיים יציב מבחינה תעסוקתית, תוך התמקדות בחיי משפחתו. עוד קודם לאירוע הוכר המתלונן כנכה על רקע התקפי לב, אך האירוע החמיר את מצבו ועתה הוא מתמודד עם כאבי ראש כרוניים, קשיים נפשיים ורגשיים, חרדות, קשיי שינה והתקפי זעם הטורדים את מנוחתו ומעצימים את תחושות החשדנות, הדריכות והפחד התמידי מפני פגיעה נוספת. המתלונן אף חש פגיעה במעמדו כדמות סמכותית במשפחתו, מאחר שעתה הוא מסתייע בבני משפחתו והדבר מסב לו תחושת תלותיות וחוסר אונים. על רקע האמור, הומלץ לחייב את הנאשם לשלם למתלונן פיצוי בסכום משמעותי. הראיות לעונש

12. הראיות מטעם המאשימה: מר חאלד סלאח, בנו של המתלונן ביקש להוסיף כי הוא מניח שהנאשם יאמר שהוא מתחרט על מעשיו, אך חרף זאת, עד עתה לא טרחה משפחתו לעשות 'סולחה'. כך שלטענתו, בדרך כלל מי שמתחרט גם מתנצל, אך הם אל טרחו לעשות זאת.

13. הראיות מטעם הנאשם: אישורי זכאות לקבלת הבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, לתקופה שבין חודש נובמבר 2022 לחודש דצמבר 2023, בסך כ-3,540 ₪ לחודש; כן הוגשה תעודת הערכה שקיבל בחודש נובמבר 2021 ממקום עבודתו האחרון, חברת תקשורת; הוצג סרטון מיום 22.06.2023, שנטען כי המתלונן נראה בו עובד עם מקדחה ופטישים במשך כשעתיים בחצר ביתו. טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם - טענות המאשימה

14. באת-כוח המאשימה הדגישה שדובר באירוע אלימות חמור, על רקע סכסוך משפחתי וכדרך להתמודד עם הסכסוך. אמנם הנאשם לא היה היחיד שהיה מעורב באירוע האלים, אך התנהגותו הייתה חמורה באופן קיצוני והוא אף היה היחיד שהגיע עם כלי משחית. הוא גם היחיד שהסלים את האירוע מריב מילולי לאלימות חמורה. אפילו מדובר באירוע שלא תוכנן מראש, עדיין דובר באירוע שהנאשם התכוון אליו והגיע מצויד עם הקרש. כמו כן, לאחר שהלם במתלונן באמצעותו והמתלונן נפל אל הקרקע, אך הצליח לקום, הנאשם שוב הדף אותו אל הקרקע. בעניין הנזק שנגרם למתלונן הפנתה באת-כוח המאשימה אל המסמכים הרפואיים (ת/7), אל התמונות (ת/11, ת/19) ואל תסקיר נפגע העבירה, המפרט את נזקיו ואת השלכותיהם. כן הודגש כי בשל הכאת המתלונן באמצעות קרש בראשו, אף עשוי היה להיגרם נזק חמור בהרבה.

באת-כוח המאשימה עתרה להשתת ענישה מחמירה אשר תבהיר שאין לקבל אלימות בכלל ובפרט כדרך לפתרון סכסוכים. בעניין מדיניות הענישה הנהוגה הפנתה אל שלושה פסקי-דין, אשר יפורטו בהמשך הדברים. בעניינם הובהר כי הוגשו בעיקר לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, אף שחלקם עוסקים בנסיבות חמורות יותר או בנאשמים שהודו קודם שמיעת הראיות.

המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר ולהעמיד את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון, אך לא בתחתיתו. בעניין נסיבותיו של הנאשם נטען כי הוא נעדר עבר פלילי וכן כי הודה במעשים, אך הודאתו הייתה בשלב מאוחר, לאחר שמיעת חלק ניכר מעדי התביעה. כן נטען, כי אף מהתסקיר לעונש עולים קשיים, בעיקר בנושא הכרת הנאשם באחריותו למעשים.

לנוכח האמור, המאשימה עתרה להשית על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי משמעותי למתלונן, שסכומו יהיה בשיעור כשליש מהסכום המרבי. בעניין טענות ההגנה נטען, כי אין להעלות את סכום הפיצוי כנגד הקלה בעונש המאסר, כפי שביקשה ההגנה. כמו כן נטען, כי אין הצדקה לחריגה ממתחם העונש מטעמי שיקום או בשל מצבו הרפואי הנטען של הנאשם.

- טענות הגנה

15. בא-כוח הנאשם הדגיש שהנאשם נתון לתנאים מגבילים במשך כשנתיים ושבעה חודשים. אמנם הייתה הקלה בתנאי מעצר הבית, אך במשך כל התקופה הוא מורחק מביתו וממשפחתו, נמנעה ממנו אפשרות לעבוד והוא אף איבד את מקום עבודתו בחברה להתקנת אנטנות שבה עבד בעשר השנים שקדמו למעצרו. נטען כי הנאשם כבן 62, ללא עבר פלילי, וכי כל חייו התנהל באופן נורמטיבי. האירוע זר לאורח חייו, הוא בעל משפחה, אינו צעיר והוא עבד עד מעצרו.

בעניין נסיבות העבירה נטען כי שני בניו של המתלונן החליטו לחתוך באמצעות דיסק את הגדר החוצה בין חצר ביתו של הנאשם לחצר ביתו של המתלונן. הם המשיכו במעשיהם חרף הפצרת בני משפחת הנאשם שיחדלו מהמעשה וכך האירוע הלך והסלים. בא-כוח הנאשם טען, כי האירוע החל והמשיך בשל ההתנהגות האלימה של בניהם של הנאשם והמתלונן, אך חרף זאת, הבנים שוחררו מהמעצר ואילו כתב האישום היחיד שהוגש הוא נגד הנאשם. לטענתו, מדובר באכיפה בררנית כלפי הנאשם, מאחר שבאירוע היו כחמישה-שישה מעורבים שנקטו אלימות תוך שימוש בנשק קר וכי מי מבין האחרים גם אחז במוט ברזל, בדיסק שבאמצעותו נחתך הגדר ובמוט עץ. אפילו אין מדובר באכיפה בררנית המצדיקה את ביטול כתב אישום, יש בה כדי להצדיק הקלה בעונש.

בעניין התסקיר לעונש נטען, כי מדובר בתסקיר חיובי מאוד, המתאר אירוע נקודתי, חד פעמי, שאינו מאפיין את הנאשם. עולה ממנו כי הנאשם אינו בעל מאפיינים עבריינים או אלימים וכי אף שירות המבחן המליץ להימנע מעונש מאסר ממש ולהסתפק בעבודות שירות. בהינתן נסיבותיו של הנאשם, לרבות גילו והיותו נעדר הרשעות קודמות, יש לתת משקל משמעותי להמלצה זו.

בעניין מדיניות הענישה הנוהגת הפנה בא-כוח הנאשם אל עשרה פסקי-דין, אשר יפורטו בהמשך הדברים. בטיעוניו הדגיש שבחלק מהמקרים דובר בנסיבות חמורות יותר ובין השאר, נסיבות שבהן דובר במספר מהלומות ולא חבטה אחת, כבמקרה הנדון, חבטות קשות באמצעות מוט ברזל, בשימוש בסכין או בגרימת חבלות חמורות מאלו שנגרמו למתלונן. חרף זאת, בחלקם הושת מאסר בעבודות שירות, או תקופות מאסר קצרות. בעניין הפסיקה שהמאשימה הגישה נטען כי היא עוסקת בנסיבות חמורות יותר ובנאשמים בעלי הרשעות קודמות.

בא-כוח הנאשם טען כי יש לקבוע מתחם עונש הולם המתחיל במאסר בעבודות שירות ולהשית על הנאשם ענישה זו. אפילו ייקבע כי מתחם העונש מתחיל במאסר ממש, עדיין יש לחרוג ממנו בשל סיכויי השיקום הגבוהים של הנאשם והיעדר חשש להישנות עבירות דומות. אף ניתן לאזן את עונש המאסר עם חיוב בתשלום פיצוי משמעותי, גם אם לרוב נקבע פיצוי שסכומו אלפי שקלים בלבד.

בעניין נסיבותיו של הנאשם נטען עוד, כי יש לתת משקל לכך שהוא איבד את מקום עבודתו; זה כשנתיים וחצי אינו עובד; כלל נסיבותיו המפורטות בתסקיר; מצבו הרפואי, שאף אם אינו חמור, מצדיק התחשבות בשל כך שהנאשם סובל מלחץ דם גבוה, סוכרת, פריצות דיסק וחסימת עורקים.

- דברי הנאשם

16. הנאשם אמר שהוא מסתפק בדברי בא-כוחו. בעניין סכום הפיצוי למתלון ביקש להתחשב בו מאחר שאינו עובד כשנתיים וחצי, מצבו הכלכלי קשה, הוא מתקיים מקצבת הבטחת הכנסה בסך כ-1,700 ₪ ומשלם דמי שכירות בסך כ-3,500 ₪ עבור הדירה המשמשת למעצר הבית.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

- הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירה ומידת הפגיעה בהם

17. הנאשם הורשע בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אשר נעברה על רקע סכסוך בינו לבין אחיו, המתלון ובין בניהם. עבירת אלימות זו, בדומה לעבירות אלימות חמורות אחרות, פוגעות בערכים החברתיים שעניינם הזכות לשלמות הגוף והנפש, לביטחון אישי ולכבוד.

פעם אחר פעם מדגישים בתי המשפט את החומרה הרבה הנעוצה בעבירות אלו ואת הצורך בהרתעה מפניהן, בייחוד עת הן נעברות על רקע סכסוכים או ניסיונות ליישבם בדרכי אלימות. אלימות מסוג זה מחייבת העברת מסר ברור בדבר סלידה ממנה וכן כי אלימות אינה דרך לפתרון בעיות. בכלל זה נקבע, כי "נוהגם של מיקצת אנשים ליישב חילוקי-דעות ביניהם במוטות ברזל, בקרשים ובסכינים, נוהג מגונה הוא. ראוי הוא לתגובה קשה של בתי-המשפט" (ע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל (28.4.1998), כבוד השופט מ' חשין). בדומה נקבע כי "בית משפט זה עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם אלימות החותרת תחת זכותו של אדם לשלמות גופו (...) וכן על הצורך להרתיע את הפונים לפתרון סכסוכים בכוח הזרוע באמצעות השתת עונשים הולמים ומשמעותיים. זאת במטרה להעביר את המסר כי החברה אינה סובלנית להתנהגויות מסוג זה" (ע"פ 759/16 ג'ברין נ' מדינת ישראל (13.6.2016), כבוד השופטת (כתוארה אז) א' חיות, פסקה 9).

18. פגיעת המתלון בראשו באמצעות קרש על רקע סכסוך משפחתי, הסבה לו נזקים חמורים כמתואר לעיל ובתסקיר בעניינו. עם זאת נראה כי למרבה המזל, לא נגרם נזק חמור ובלתי הפיך, כך שמידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בין בינונית לגבוהה.

- מדיניות הענישה הנוהגת

19. פסקי הדין שהוגשו מטעם המאשימה

(1) ת"פ (מחוזי ירושלים) 45064-01-22 מדינת ישראל נ' עביד (6.7.2022) - שני הנאשמים הורשעו על-פי הודאותיהם בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בצוותא, בכך שהכו את המתלונן באמצעות לום ברזל ובאגרופים וגרמו לחבלה בראשו. לשניהם הרשעות קודמות ושניהם נשאו בעונש מאסר בעת גזירת עונשם. נקבע מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר. על כל אחד הושתו 30 חודשי מאסר בפועל שיחל לאחר תום המאסר שנשא בו, מאסר מותנה ופיצוי בסך 12,500 לנפגע (סה"כ: 25,000 ₪).

(2) ע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.2014) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שהנאשם הכה את המתלונן בפניו על רקע מריבה בין נהגים. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-48 חודשי מאסר. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הושתו 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי בסך 10,000 לנפגע. העונש הופחת בערעור ל-20 חודשי מאסר.

(3) ע"פ 2775/17 שי נ' מדינת ישראל (18.12.2017) - הרשעה על-פי הודאה בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ואיומים. לאחר שאיים על המתלונן, חזר הנאשם והלם בו באמצעות מוט ברזל וגרם לשבר ברגלו. נקבע מתחם עונש בין 2 ל-5 שנות מאסר. לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות בהן בעבירת אלימות (דקירה) שבעטיה נדון ל-4 שנות מאסר. הושתו 4 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 20,000 ₪.

20. פסקי הדין שהוגשו מטעם ההגנה

(1) ע"פ 3371/17 כהן נ' מדינת ישראל (3.7.2018) - הרשעה על-פי הודאה בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה סתם, שנעברו על רקע סכסוך בין בני משפחה. נקבע מתחם עונש בין 8 ל-15 חודשי מאסר. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הושתו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 10,000 ₪. הערעור נדחה.

(2) ע"פ 5462/18 זועבי נ' מדינת ישראל (16.12.2019) - הרשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שדקר את המתלונן בראשו ובעבירת תקיפת שוטר. הושתו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 3,000 ₪. הערעור נדחה.

- (3) ע"פ 2127/17 עלוש נ' מדינת ישראל (28.2.2018) - הרשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ופציעה בנסיבות מחמירות, שתיהן בצוותא, בכך שהכה את שני המתלוננים בין השאר, באמצעות פטיש. לאחד נגרם שבר באף והאחר נפצע ונזקק לתפרים. נקבע מתחם עונש בין 8 ל-24 חודשי מאסר. הושתו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך 2,000 ₪ ופיצוי לכל נפגע בסך 2,000 ₪. הערעור נדחה.
- (4) ע"פ 6048/20 בן ברוך נ' מדינת ישראל (22.11.2020) (ערעור וערעור המדינה) - המערער, אחיו הקטין והמשיב בערעור המדינה הורשעו בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ופציעה בנסיבות מחמירות. השניים היכו את המתלון תוך שימוש במוט, ריסוס גז פלפל, דקירה ובעיטות. נגרמו לו שברים בלסת ובאף וחתכים בגב ובירך. הרקע היה חשד שהמתלון מסר את שמו של הקטין במשטרה כחשוד בעבירה. בעניין המערער נקבע מתחם עונש בין 10 ל-30 חודש והושתו עליו 11 חודשי מאסר וענישה נלווית ועל המשיב הושתו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית. ערעור המערער נדחה וערעור המדינה התקבל, כך שעונשו של המשיב הוחמר ל-12 חודשי מאסר.
- (5) ע"פ 6197/20 מדינת ישראל נ' ג'ולאני (28.11.2021) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שדקר את שני המתלוננים בפלג גופם העליון על רקע סכסוך עסקי. הושתו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי לכל נפגע בסך 12,500 ₪ וקנס בסך 1,000 ₪. העונש הוחמר בערעור ל-15 חודשי מאסר בפועל.
- (6) ע"פ 9147/17 אבו עביד נ' מדינת ישראל (20.9.2018) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בשל דקירה וחתך בפניו של המתלון על רקע סכסוך. נקבע מתחם עונש בין 10 ל-24 חודשי מאסר. הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 5,000 ₪. בערעור נקבע כי מטעמי שיקום המאסר בפועל יופחת ל-6 חודשי עבודות שירות.
- (7) ע"פ 205/18 מדינת ישראל נ' אברהמים (25.4.2018) - הרשעה על-פי הודאה בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין, בכך שדקר את המתלון בבטנו. נקבע מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר. מטעמי שיקום הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי לנפגע בסך 5,000 ₪ וניתן צו מבחן לשנה. העונש הוחמר בערעור ל-12 חודשי מאסר בפועל.
- (8) ע"פ 1333/18 מדינת ישראל נ' גוהר (10.10.2018) - הרשעה על-פי הודאה בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בצוותא וחבלה במזיד לרכב. הנאשם וחבריו חסמו את רכבו של המתלון וכשיצא, הלמו בראשו, הכו אותו והלמו בשמשות הרכב. נקבע מתחם עונש בין 24 ל-48 חודשי מאסר. מטעמי שיקום, הוארך מאסר מותנה בן 8 חודשים, הושתו 300 שעות של"ץ, ניתן צו מבחן לשנה והופעלה התחייבות. העונש הוחמר בערעור ל-8 חודשי מאסר בפועל וכן הופעל המאסר המותנה במצטבר, ובסך הכול 16 חודשי מאסר בפועל.
- (9) ע"פ 3000/19 ג'ראח נ' מדינת ישראל (23.7.2019) - הרשעה בעבירות פציעה בנסיבות מחמירות, איומים והיזק בזדון בצוותא, בשל דקירת המתלון בבטנו על רקע סכסוך בעניין שעון חשמל. על המערער, כבן 50, הושתו 4 חודשי מאסר בפועל. הערעור להמרתו בעבודות שירות נדחה.

(10) ע"פ 8420/19 בורגרקאר נ' מדינת ישראל (18.2.2020) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת חבלה חמורה
בנסיבות מחמירות. המערער היכה את המתלונן באמצעות אקדחו וגרם לשברים בפניו, לרבות בעצם הלחי, באף
ובארוכות העין ולחתכים בפנים. נקבע מתחם עונש בין 10 ל-36 חודשי מאסר. הושתו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר
מותנה ופיצוי בסך 50,000 ₪. הערעור נדחה.

- נסיבות העבירה

21. כמתואר לעיל, לאחר שבניהם של הנאשם ושל המתלונן התקוטטו ביניהם, המתלונן הגיע אל המקום ואף שעמד
סמוך לניצים, לא היה מעורב פיזית בקטטה. הנאשם הגיע מצויד בקרש והלם באמצעותו בחוזקה בראשו של
המתלונן, אשר נפל אל הקרקע. לאחר שהצליח לקום, הנאשם דחף אותו והוא נפל, נחבט בראשו ובגבו ואף שלא
הובהר כיצד הדבר אירע, חלק מאצבעו נכרת.

מדובר אפוא, במעשה מתוכנן של הנאשם, אשר לשם הוצאת תכניתו אל הפועל, הצטייד בקרש. כידוע, גם אם התכנון
נעשה רק זמן קצר ממש לפני העבירה, רואים בכך מעשה מתוכנן. כמו כן, דובר בעבירה על רקע סכסוך מתמשך בין
משפחת הנאשם למשפחת אחיו, המתלונן, בין השאר, בעניין חצר ביתם והזכויות בה ועל רקע הצבת מצלמות וניסיון
בניו של המתלונן להסיר את הגדר. אפילו יש ממש בטענותיו של מי מהצדדים בכל הנוגע לסכסוך ביניהם - ואיני נוקטת
עמדה לעניין זה - אין בכך כדי להצדיק מעשה אלים. אף ישנה חומרה מיוחדת לנוכח העובדה שהתוקף הוא אחיו של
המתלונן, אשר לא העלה בדעתו אפשרות כזו וכן בשל העובדה שהתוקף בחצר ביתו.

הנזקים הפיזיים שנגרמו למתלונן בשל הכאתו בראשו ובשל בכריתת אצבעו הוא חמור, כפי שאף ניתן להתרשם
מהמסמכים הרפואיים ומהתמונות. לכך מצטרפים גם הנזקים הנפשיים, כמתואר בתסקיר קורבן העבירה. בשל אופן
החבטה בראשו, אף עלול היה להיגרם נזק חמור מזה שנגרם.

כמו כן נשקלה העובדה שחזקה על הנאשם כי הוא יכול היה להבין את משמעות מעשיו ואת הפסול שבהם וכן כי הוא
אף יכול היה להימנע מהמעשים.

- קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

22. בהתאם לעיקרון ההלימה, בהתחשב בערך החברתי שנפגע ממעשה העבירה ובמידת הפגיעה בו, וכן תוך
התחשבות במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות שבהן העבירה נעברה, כמפורט לעיל, מתחם העונש ההולם הוא בין
10 ל-36 חודשי מאסר.

גזירת עונשו של הנאשם

- נסיבותיו של הנאשם

23. נסיבותיו של הנאשם אשר אינן קשורות במעשי העבירות ואשר נשקלו הן אפוא, אלו: ראשית, הנאשם כבן 63, נעדר הרשעות קודמות ועד האירוע הנדון ניהל אורח חיים נורמטיבי ועבד לפרנסתו. בהתחשב בעובדות אלו ובכך שמאז מעצרו אינו עובד, ניתן משקל לכך שעונש מאסר ממושך עשוי להשפיע גם על פרנסתו באופן ממשי; שנית, הנאשם אמנם הודה והכיר באחריותו למעשים, אך אף שחלק ניכר מהאירוע תועד, הודאתו הייתה בשלב מתקדם של ההליך, לאחר שמיעת חלק ניכר מעדי התביעה, לרבות עדותה הקשה של בתו של המתלונן, שהייתה עדה לאירוע תקיפת אביה (כ-240 עמודי פרוטוקול); שלישית, אמנם בפני שירות המבחן הנאשם הביע צער על הפגיעה במתלונן, אך הוא לא חזר על כך בבית המשפט. כפי שעלה באופן מובהק מהתסקיר ואף מדבריו בבית המשפט, ניכר כי הנאשם מרוכז בעיקר בפגיעה שהוא חש שנגרמה לו ובמחיר שלשיטתו הוא נדרש לשאת בשל מעשיו. עם זאת, ניתן משקל גם לנכונותו לפצות את המתלונן על הפגיעה בו, אף שביקש כי יהיה זה בסכום נמוך; רביעית, נשקל שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן; חמישית, ניתן משקל מועט לטענת הנאשם בדבר מצבו הרפואי הנתען וזאת גם בהיעדר מסמכים התומכים בכך וגם מאחר שלא נראה כי מדובר במגבלה של ממש; שיטית, הנאשם היה עצור במשך כחודשיים וחצי (מיום 30.04.2022 עד 13.7.2022) ולאחר מכן היה במעצר בית מלא כשלושה חודשים וחצי (עד יום 3.11.2022). לאחר מכן נקבעו שעות התאווירות ובחלוף שלושה חודשים וחצי, נקבע רק מעצר בית לילי (מיום 12.02.2023). אכן, כנטען, מדובר בתקופה ממושכת שבה היה הנאשם נתון בתנאים מגבילים והרחק מביתו. עם זאת, התמשכות הזמן הייתה בעיקר בעטיו של הנאשם, אשר התבטאה בסחבת, בדחיות ובדיונים רבים (כעשרה מיותרים).

- גזירת עונשו של הנאשם

24. מיקום העונש בגדרי המתחם: איזון כלל השיקולים שנדונו, תוך שקילת עמדת המאשימה וטענות ההגנה, מוביל להעמדת עונש המאסר שיושת הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, גם אם לא בתחתיתו ממש. זאת לצד מאסר מותנה שירתיע מפני חזרה על עבירת אלימות. בעת שקילת עונשו של הנאשם בדגרי המתחם, אף ניתן משקל להרתעת הנאשם והרתעת הרבים.

25. היעדר הצדקה לחריגה ממתחם העונש: לאחר בחינת כלל טענות הצדדים, לא נמצא כי יש מקום לחריגה לקולה ממתחם העונש. אף שבאירוע היו מעורבים גם בניהם של הנאשם ושל המתלונן, רק הנאשם גרם במעשיו לחבלה חמורה ולפיכך לא נמצא כי יש ממש בטענת ההגנה בדבר אכיפה בדרנית כמצדיקה הקלה בענישה. גם לא נמצא כי התקיימו הנסיבות המצדיקות חריגה לקולה ממתחם העונש מטעמי שיקום של הנאשם, כפי שביקשה ההגנה.

26. קביעת הפיצוי: בעת קביעת סכום הפיצוי ניתן משקל לנזקו של המתלונן ולנכונות הנאשם לפצות אותו על נזקו. עם זאת, נשקלה העובדה שככלל וכידוע, הפיצוי הנפסק במסגרת הליך פלילי הוא בעיקרו פיצוי סמלי-חינוכי, אשר לא נועד לפצות על מלוא הנזק, שהיקפו אף לא הוכח, ואף לא נועד למצות את מלוא הסעד שעשוי לעמוד לנפגע. כמו כן ניתן משקל לסכומי הפיצויים שנהוג לפסוק, כפי שהם משתקפים מהפסיקה שהוגשה מטעם שני הצדדים, כמפורט לעיל.

גזר הדין - סיכום

27. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך שניים-עשר חודש, בניכוי תקופת המעצר מיום 30.4.2022 עד יום 13.7.2022. במקרה של סתירה לרישומי שב"ס, יש לפעול על-פי רישומיו.

ב. מאסר מותנה למשך ארבעה חודשים, שהנאשם יישא אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה זו.

ג. מאסר מותנה למשך חודשיים, שהנאשם יישא אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה זו.

ד. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. הנאשם רשאי לשלמו בעשרים תשלומים שווים, חודשיים ועוקבים החל מיום 1.1.2025. אם לא ישולמו שני תשלומים עוקבים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מיד.

הנאשם יתייצב למאסרו בבית המעצר ניצן, ביום 1.12.2024 עד השעה 10:00, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון ועותק מגזר-הדין. עליו לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, (טלפונים: ****-**** או ****-****; פקס' ****-****); דוא"ל: MaasarN@ips.gov.il) וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, י"ח במרחשוון התשפ"ה, 19 בנובמבר 2024, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים, כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.